

ÅRSREDOVISNING 2023

INNEHÅLL

VERKSAMHETSBERÄTTELSE	3	FORSKARE OCH PROJEKT- EMMA GERRITS	15
ALZHEIMERFONDENS RELATIONER	4	FORSKARE OCH PROJEKT-KAJ BLENNOW	16
DIN GÅVA GÖR SKILLNAD	5	FORSKARE OCH PROJEKT-DANIEL FERREIRA	17
INGVAR CARLSSONS SAMTAL MED ALZHEIMERFONDEN	6	FORSKARE OCH PROJEKT-SEBASTIAN PALMQVIST	18
PRISUTDELNING I TYSKA KYRKAN	7	ALZHEIMERFONDENS STYRELSE 2023	19
ALZHEIMERVECKAN	8	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	20
SENIORMÄSSAN I ÄLVSJÖ OCH ALZHEIMERFONDEN EN VIKTIG KUNSKAPSKÄLLA	9	RESUTLAT- OCH BALANSSRÄKNING	24
INTERVJU: "YNGRE MED DEMENS MÅSTE FÅ RÄTT STÖD"	10	NOTER	27
EFTERLÄNGTAT FAMILJELÄGER	11		
FÖRETAGSSAMARBETEN	12		
ALZHEIMERLOPPET	13		
VÅRA AMBASSADÖRER	14		

HIT GÅR DIN GÅVA

Alzheimerfondens vision är att genom ekonomiskt stöd till forskningen kunna förebygga och bekämpa demenssjukdomar. Därför samlar vi in och delar ut pengar till forskningen.

Forskningsstöd

Av 2023 års insamlade medel delar Alzheimerfonden ut drygt 37 miljoner kronor till forskare vid landets ledande universitet. Forskningsansökningarna granskas och utvärderas av Alzheimerfondens vetenskapliga råd som leds av Henrik Zetterberg, professor vid Göteborgs universitet.

Familjeläger

Sommaren 2023 anordnade Alzheimerfonden och Demensförbundet ett mycket uppskattat läger för "Familjer mitt i livet". Ca 80 personer samlades i vacker miljö utanför Kungsbacka med ett intressant program för drabbade och deras anhöriga.

rkVxcaZE0-SJgrl9Tb4C

Alzheimerfonden delade ut 37 miljoner kronor till forsknings- och vårdutvecklingsprojekt 2023. Det är en ökning med 23 procent jämfört med föregående år och det är vi glada och stolta över. Det gör oss till en fortsatt mycket viktig finansiär av svensk alzheimerforskning. Det är tack vare våra generösa givare som möjliggör att vi kan göra en sådan stor utdelning till forskningen i år igen.

Det är också glädjande att se att forskningen ger resultat och går starkt framåt. Vi närmar oss allt större genombrott och svensk forskning ligger i framkant. För närvarande finns det flera lovande läkemedelskandidater exempelvis det svenska företaget BioArctic vars läkemedel Lecanemab blev godkänt 2023 i USA och Japan för behandling av tidig Alzheimers sjukdom. Under 2024 väntar vi på att läkemedlet blir godkänt i Europa och i Sverige.

Stora framsteg i Sverige har också gjorts inom diagnostikområdet. Här handlar det både om att analysera flera biomarkörer för begynnande Alzheimers sjukdom i ryggmärgsvätska som att genom ett enkelt blodprov kunna få reda på vilka som kommer att utveckla sjukdomen. Men än är vi inte i mål, mer resurser och forskning behövs.

Om du vill veta mer om vad som händer inom alzheimerforskningen idag läs gärna Alzheimerrapporten 2023 som finns att köpa i vår webbshop via vår hemsida www.alzheimerfonden.se. Rapporten som ger en grundläggande beskrivning av sjukdomen och pågående forskning är framtagen av Alzheimerfonden i samarbete med Centrum för Alzheimerforskning vid Karolinska Institutet.

Trots att Alzheimers sjukdom har fått mycket uppmärksamhet i media, på bioduken och i litteraturen så är sjukdomen fortfarande förknippad med mycket stigmatisering. En del känner skam, många vill inte prata om sjukdomen och det råder fortfarande en stor okunskap. Alzheimerfonden har därför en viktig roll att fylla när det gäller kunskap, stöd och fakta. Längre fram i Årsredovisningen kan du läsa mer om vårt viktiga informationsarbete och många event.

Jag vill också passa på att lyfta fram våra fantastiska ambassadörer som så generöst delar med sig av sina historier, sprider kunskap och hjälper till att minska stigma. Under hösten kunde vi bland annat se två av våra ambassadörer i SVT:s dokumentärserie, Uppdrag Granskning "När jag inte längre minns dig" och i TV4 nyhetsmorgon.

Flera av våra ambassadörer har själva drabbats eller är anhöriga till personer som har fått Alzheimers sjukdom i tidig ålder. Antalet yngre personer med demenssjukdom i Sverige uppskattas till närmare 10 000. Merparten är mellan 55-65 år. Den här gruppen som fortfarande kan vara yrkesverksam faller ofta mellan stolarna trots att behovet av stöd är så stort. I samarbete med Demensförbundet arrangerade vi ett mycket uppskattat sommarläger för hela familjen där drabbade med sina barn fick träffa andra familjer i samma situation. Ett läger som vi hoppas kunna genomföra även under 2024.

Vi kommer också att intensifiera dialogen med våra politiker och myndigheter för påverkansarbete genom nätverkande och opinionsbildning, vi har en viktig roll att fylla här.

Varma hälsningar
Liselotte Jansson
Generalsekreterare Alzheimerfonden

ALZHEIMERFONDENS RELATIONER

Alzheimerfonden har 90-konto. Det ges endast till de ideella föreningar, stiftelser och trosamfund som har godkänts och regelbundet granskas av Svensk Insamlingskontroll. De har också rätt att använda 90-konto hos Plusgirot och Bankgirot.

KONTROLLERAS AV SVENSK INSAMLINGSKONTROLL

Varje år granskar Svensk Insamlingskontroll räkenskaperna hos de organisationer som har 90-konton. Svensk Insamlingskontroll bevakar givarens intressen. 90-kontot är för givaren en bekräftelse på att insamlingen sköts på ett ansvarsfullt sätt och att pengarna går till ändamålet utan oskäliga kostnader.

MEDLEM I GIVA SVERIGE

Alzheimerfonden är medlem i Giva Sverige, Frivilligorganisationernas Insamlingsråd. Giva Sverige verkar för etisk och professionell insamling. Alzheimerfonden följer i sin verksamhet Giva Sveriges kvalitetskod och övriga rekommendationer för insamlingsorganisationer. På Alzheimerfondens hemsida finns aktuella policydokument publicerade.

Syftet med Giva Sveriges kvalitetskod är att öka transparensen och öppenheten inom organisationerna och därigenom stärka förtroendet för de organisationer som tillämpar koden. Syftet är också att bidra till ökad professionalitet, förbättrad styrning, ledning och kontroll samt tillse att det finns strukturer för utvärdering av organisationernas verksamhet. Giva Sveriges medlemsorganisationer måste säkerställa att verksamheterna genomsyras av högt ställda krav vad gäller etik och moral. Kvalitet och professionalitet i verksamheten är avgörande för att insamlingsbranschen skall vinna och behålla allmänhetens förtroende. Alzheimerfonden bygger sin styrning, ledning och kontroll på Giva Sveriges kvalitetskod.

CHARITY RATING

Charity Rating är givarnas intresseorganisation som arbetar för en effektivare, transparent och professionell ideell sektor genom att vara oberoende, upplysande och vägledande. Varje år gör Charity Rating en granskning där Alzheimerfonden är granskad och godkänd enligt Charity Ratings bedömningskriterier.

PLACERINGSPOLICY

Alzheimerfondens policy för ansvarsfulla investeringar tar sin utgångspunkt i internationella normer för miljö,

mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, korruption samt kontroversiella vapen. Dessa normer finns uttryckta i FN:s konventioner och överenskommelser och kan tillämpas på företags miljömässiga och sociala ansvar. I tillägg till detta investerar vi inte i bolag vars omsättning till mer än 5 procent kommer från utvinning av fossila energikällor. Investeringar ska inte göras i företagsgrupper där mer än 5 % av omsättningen, enligt moderbolagets senaste årsredovisning, kommer från produktion av tobak, alkohol, vapen eller pornografi.

Alzheimerfondens värdepappersinnehav som inte får försälgas enligt testamente, förvaltas av svensk bank i s k diskretionär förvaltning och inom ramen för strikt placeringspolicy. Övriga värdepappersgåvor försäljs när de inkommit till fondens depå hos banken.

FÖRMÅNSTAGARE I SVENSKA POSTKODLOTTERIET

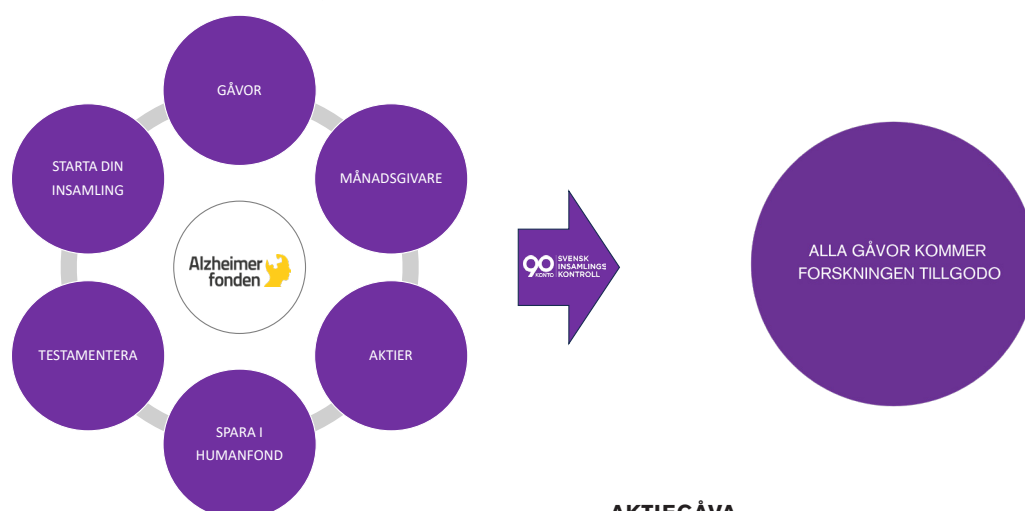
Svenska Postkodlotteriet delar årligen ut lotteriets överskott till ideella organisationer. Sedan 2007 är Alzheimerfonden en av de organisationer som får ta del av överskottet. I år tilldelades 7 miljoner kronor till Alzheimerfonden. Vi vill rikta ett stort tack till alla lottköpare för ert bidrag via Postkodlotteriet.

Nina Gunke, Alzheimerfondens ambassadör tillsammans med Sophia Du Rietz, Kanslichef och Marknadsansvarig Alzheimerfonden

DIN GÅVA GÖR SKILLNAD

Det finns många sätt att ge gåvor till Alzheimerfonden - alla gåvor, stora som små, är lika välkomna. Insamlade medel är en förutsättning för att driva forskningen framåt så att forskarna snabbare kan hitta nya botemedel och bromsmediciner mot Alzheimers sjukdom.

MINNESGÅVA

En minnesgåva hedrar minnet av en person. Minnesbladet med en personlig hälsning skickar vi till begravningsbyrån eller till annan önskad mottagare.

GRATULATIONSGÅVA

Det är ett mycket fint sätt att visa uppskattning till personen som givaren håller av. Mottagaren får då ett gåvobevis skickat till sig.

ENGÅNGSGÅVA

För dig som vill skänka en gåva vid ett eller flera tillfällen, t.ex. via Swish eller bankgiro.

MÅNADSGIVARE

Blir du månadsgivare så skänker du en summa varje månad. Det gör att vi kan arbeta mer långsiktigt. Dessutom finns möjlighet att ta del av olika erbjudanden från Alzheimerfonden.

TESTAMENTESGÅVA

Genom att testamentera ett bidrag till forskningen ökar möjligheten att vi kan förstå sjukdomen bättre och hitta botemedel. Din gåva är helt skattefri. Du kan testamentera hela eller delar av dina tillgångar och det behöver inte vara pengar. Du kan till exempel skänka en fastighet eller värdepapper. Om vi som organisation ombesörjer försäljningen av din fastighet utfaller ingen kapitalvinstskatt. Det innebär mer pengar till forskningen. Läs mer på: alzheimerfonden.se/stoed-oss/

AKTIEGÅVA

Du kan skänka aktier, aktieutdelning och andra värdepapper till Alzheimerfonden. Dessutom är din gåva helt skattefri. Läs mer på: alzheimerfonden.se/stoed-oss/

IDEELL FOND

Swedbanks Humanfond är en ideell fond där två procent av fondförmögenheten årligen delas ut till ideella organisationer. Fondspararna får pengar att växa samtidigt som de stödjer välgörande ändamål som forskning mot Alzheimers sjukdom.

FÖRETAGSGÅVA

Bidra med finansiering till alzheimerforskningen. Det visar på engagemang och omtanke, både externt och internt i en viktig fråga som berör hela samhället. Företag kan välja att ge en engångssumma - ge ett belopp varje månad eller bli vår samarbetspartner i ett längre engagemang. Läs mer på alzheimerfonden.se/foer-foeretag/

Eller mejla oss på: foretag@alzheimerfonden.se

STARTA EN EGEN INSAMLING

Via vår hemsida alzheimerfonden.se kan du enkelt starta en egen insamling. Fyller du år, ska springa ett lopp eller har du någon anhörig som drabbats av sjukdomen kan du visa ditt engagemang genom att starta en egen insamling. Gör skillnad genom att involvera ditt sociala nätverk att skänka en gåva till förmån för forskningen.

INGVAR CARLSSONS SAMTAL MED ALZHEIMERFONDEN

Ingvar har nu gått ut och berättat i sin uppmärksammade bok, I sällskap med döden, om sin hustru Ingrid's Alzheimerdiagnos.

Det finns tillfällen då man känner lite extra för den person som kommer på besök till vårt kontor. Det gjorde vi när vår före detta statsminister Ingvar Carlsson klev in genom dörren och vi möttes av den karaktäristiska rösten "trevligt att träffas". Vi satte oss ner och samtalade om Ingvars hustru Ingrid's Alzheimerdiagnos och hur det har påverkat livet för honom och hans familj och hur viktigt det är med forskningen kring Alzheimers sjukdom.

Alzheimers sjukdom mitt i livet, vad har du för tankar kring det?

Det svåra fördubblas på något sätt när det är yngre människor som drabbas av en demenssjukdom. För Ingrid och mig kom det här i slutet av ett fantastiskt liv tillsammans, som vi är tacksamma för men jämför jag detta med en person som drabbas kanske i 50-års åldern eller ännu yngre, då är det ju väldigt tungt.

Många tror att Alzheimers sjukdom är en del av ett naturligt åldrande. Det är det inte, det är en hjärnsjukdom. Vad tänker du om det?

Jag tycker att det är mycket lättare att tala om Alzheimer idag än det var för 15-20 år sedan. När vi väl kom fram till att vi skulle göra något, vi sköt ju det framför oss ett antal år, så kände vi inget konstigt kring det.

Hur upplevde du att Ingrid's reaktioner när du sa till henne att hon redan frågat om kaffet flera gånger?

På sätt och vis var det nog jag som blev mer ledsen än hon. Jag blev ledsen och besviken på mig själv – det här måste jag väl orka med, det är ju inte jag Ingvar som är sjuk, det är Ingrid som har problemet. Men när disken hamnar fel, det blandas och man säger inte nu igen – går det inte alltid att hålla tillbaka.

Hur mår du under den här tiden?

Det blev en faktor, i vårt fall - när det inte går längre. Jag nöttes ner, och så småningom rejält, så att jag

blev utbränd och inte orkade med någonting längre. Det är inte det fysiskt tunga. Jag har haft svåra frågor att hantera som statsminister och sådant, men jag var aldrig så sliten som jag blev med den här sjukdomen vid min sida. Den nöter ner alltså, den suger ur kraften på ett sätt.

När kom det avgörande ögonblicket, när du kände att det var dags att få hjälp för dig och Ingrid?

Jag hade en nära vän vars fru också hade drabbats av sjukdomen. Tillståndet för dem blev till slut så akut att vännen och hans fru var tvungna att åka med ambulans till sjukhuset. Det var han som uppmanade mig att ta tag i situationen.

Fick ni hjälp av kommunen?

Ja verkligen och jag vet hur det växlar ute i kommunerna. Det här är en enormt viktig sak, om jag ska skicka med någonting. Det är, att när man har fattat de här svåra besluten, att nu ska vi göra något åt sjukdomen, så får det inte vara så att läkarna och kommunen inte förstår att man måste få det där stödet. Man måste vara hård, framför allt de som är anhöriga, de anhöriga måste ställa krav på kommunen, för de har en skyldighet här, det är medborgare som har betalt skatt år efter år och som nu är i desperat behov av stöd. Kommunen kan göra mycket.

Foto: Privat. Bilden togs 7 oktober 2017 i Leksand, när Ingrid fortfarande bodde hemma

PRISUTDELNING I TYSKA KYRKAN

Den 15 november bjöd Alzheimerfonden in till en sammankomst med prisutdelning i Tyska kyrkan i Stockholm. Det prestigefulla priset, H.M. Drottning Silvias pris till en ung alzheimersforskare är instiftat av Alzheimerfonden och i år fick Jacob Vogel äran att ta emot 500 000 kronor för sina upptäckter inom alzheimersforskningen.

Till H.M. Drottning Silvias 70-års dag instiftade Alzheimerfonden det fina priset "Drottning Silvias pris till en ung alzheimersforskare", ett pris som Alzheimerfonden har delat ut varje år sedan dess. Med anledning av H.M. Drottningens 80-års dag och att Sveriges Kungahus firar 500 år bestämde sig Alzheimerfondens styrelse för att höja prissumman från 125.000 kronor till 500.000 kronor.

Jacob Vogel och H.M. Drottningen. Foto: Yanan Li.

Jacob Vogel, Assistant professor, Department of Clinical Sciences, SciLifeLab, på Lunds universitet, tilldelas årets pris "H.M. Drottning Silvias pris till en ung alzheimersforskare".

Trots att Jacob Vogel fortfarande är i ett tidigt skede av sin karriär har han redan hunnit bidra med flera viktiga upptäckter till alzheimersforskningen. Bland annat har han lett en mycket inflytelserik studie som visade att förändringar i hjärnan relaterade till Alzheimers varierar från person till person. Denna har nu lett forskarna att tro att det finns fyra olika "typer" av Alzheimers sjukdom, en insikt forskarna hoppas ska kunna hjälpa till i utformningen av mer patientanpassade behandlingar.

Motivering till priset: "Jag är oerhört stolt över att ha Dr. Vogel i det svenska forskarlaget och ser med stor förväntan fram emot att följa hans fortsatta karriär. Jag är övertygad om att Dr. Vogel är en högst värdig mottagare av äran och det erkännande detta pris innebär och jag tror att erkännandet kommer främja hans fortsatta utveckling som en ledande forskare inom neurodegenerativa sjukdomar, skriver Oskar Hansson, Professor i neurologi, Lunds universitet i sin motivering om varför Jacob Vogel får ta emot H.M. Drottning Silvias pris."

"Att vinna detta pris som ung betyder mycket för motivationen och jag känner mig inspirerad" avslutar Jacob Vogel.

Liselotte Jansson, Jacob Vogel och H.M. Drottningen. Foto: Yanan Li.

SIGTUNA KOMMUN ANORDNADE ALZHEIMERVECKAN

I samband med den Internationella Alzheimerdagen den 21 september bjöd Sigtuna kommun in till "Alzheimerveckan", en vecka fylld med olika aktiviteter för att öka kunskapen om Alzheimers sjukdom.

Alzheimerveckan innehöll bland annat en föreläsning med Charlotta Thunborg, fysioterapeut och forskare på Karolinska Institutet. Coachen Mårten Nylén gav sina bästa tips på hur man kan få en bättre hälsa. Den kritikerrosade filmen "Still Alice" visades på bio. Veckan avslutades med både en pingisturnering och en golftävling.

Alzheimerfonden är otroligt glada över Sigtunas engagemang och hur de under veckan lyft och uppmärksammat Alzheimers sjukdom och bidragit till forskningen. Ett stort tack!

GOLFTÄVLINGEN HJÄRNSLAGET SAMLADE IN 26 000 KRONOR

Tisdagen den 25 juli spelades golftävlingen Hjärnslaget på Flommens Golfklubb till förmån för Alzheimerfonden. Hjärnslaget är en 4-manna scramble som i år lockade hela 60 lag. Det var 240 deltagare som var med och tävlade och samlade in hela 26 000 kr till Alzheimerfonden. Förutom golfen fick alla lagen svara på ett antal kluriga frågor för att träna hjärnan. Detta är den största tävlingen under Flommenveckan och har varit så sedan starten för 5 år sedan, säger Mats Ingvarsson, tävlingsledare på Flommens GK.

Vinnande lag blev: Magnus Lundgren Flommens GK, Conny Nilsson Flommens GK, Jakob Svensson Lunds Akademiska GK, och Michael Throxé Flommens GK som vann på 56,8 slag.

SENIORMÄSSAN I ÄLVSJÖ

3-5 oktober var Alzheimerfonden utställare på Seniormässan i Älvsjö, Stockholm.

I Alzheimerfondens monter kunde besökare ta del av material om Alzheimers sjukdom, forskningsnyheter och möjlighet att ställa frågor till någon av Alzheimerfondens medarbetare. I montern fanns ett quiz där man kunde testa sina kunskaper om Alzheimers sjukdom. Detta i syfte att bryta stigma om sjukdomen och öka kunskapen hos besökarna på mässan.

ALZHEIMERFONDEN EN VIKTIG KUNSKAPSKÄLLA

När en person eller nära anhörig drabbas av Alzheimers sjukdom så vill man veta allt om sjukdomen. Alzheimerfonden har därför förutom att samla in pengar till forskningen en viktig uppgift att fylla genom att ge ökad kunskap och information om sjukdomen, dess symtom, utredning, diagnos, behandling och inte minst om den forskning som pågår.

På alzheimerfonden.se finns mycket fakta och information samlad. Här finns intervjuer och videos med forskare, drabbade, anhöriga och våra ambassadörer. Under året har vi haft drygt 130 517 besökare på webbplatsen. Det är en kraftig ökning jämfört med 2022. Vi hade 10 500 följare på Facebook vid årets slut och ökade med 400 följare under 2023. Vi finns också på Instagram, LinkedIn och Youtube.

Kunskap och inspiration sprids också genom egna event och medverkan i andras event, insamlingsbrev, nyhetsbrev, press och PR-arbete. Varje månad skickar Alzheimerfonden ut ett nyhetsbrev med information om pågående forskning och aktiviteter kring Alzheimers sjukdom. Nyhetsbrevet når 15 000 mottagare. Vi gör också en egen tidning, Memories som distribueras till cirka 2 200 mottagare. I tidningen kan man läsa om allt från forskningsnyheter, berättelser från drabbade och anhöriga, intressanta nyheter och tips.

Alzheimerfonden har också en viktig uppgift att ge råd och stöd till unga anhöriga. Genom sommarläger för hela familjen och den nya plattformen YTAN kan unga anhöriga som befinner sig i liknande situation mötas. YTAN är ett nytt samarbete mellan Riksförbundet Huntingtons sjukdom (RHS), Alzheimerfonden, Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA) och - Spinocerebellära ataxier (SCA) med målsättningen att erbjuda digitala stödsatser för unga anhöriga mellan 13-30 år.

"YNGRE MED DEMENS MÅSTE FÅ RÄTT STÖD"

Teamet på Kognitiv mottagning vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna berättar att yngre personer med kognitiv sjukdom faller mellan stolarna. De saknar nationella riktlinjer för sina patienter.

Yngre personer som drabbats av kognitiv sjukdom måste få bättre stöd. Vi är frustrerade att det inte finns någon handlingsplan, säger Marie Rydén, specialistläkare i geriatrik.

Marie Rydén var med och startade upp Kognitiva mottagningen på Karolinska tillsammans med professor Miia Kivipelto. De såg ett behov av snabbspår för personer under 66 år, med misstänkt kognitiv svikt. Marie berättar att en normal utredning kan ta omkring 3–9 månader innan patienten får en diagnos. Hon förstod att logistiken behövde förbättras.

"Här på Kognitiva mottagningen jobbar vi med snabbspår. Jag drev på gällande ryggvätskeproverna och krävde att vi skulle få tillbaka våra provsvar snabbare. Det möjliggör att idag kan även andra mottagningar ställa dessa krav, säger Marie Rydén."

Varför är snabbspår så viktigt?

"Tidig upptäckt och behandling är avgörande för den fortsatta livskvaliteten för patienten.

Kognitiva mottagningen startade 2018 med snabbhet som ledord. Tre månaders utredning ska minska till fem dagar."

"Om vi säger att vi har 400 patienter att utreda. Av dem har cirka 25% en kognitiv sjukdom och får en diagnos. Hälften av dessa får en alzheimerdiagnos och 10% får kanske en kognitiv sviktdiagnos med en underliggande sjukdomsdiagnos. Resten har andra sjukdomar. Att vara utbränd ger ofta samma symtom som flera av de kognitiva sjukdomarna."

"Om det visar sig att patienten efter utredning hos oss till exempel har en utmattningsdiagnos, är det viktigt att den personen hamnar rätt från början och får anpassad hjälp, säger Lotta Lindh, demenssköterska."

Kognitiva mottagningen bjuder in till studiebesök för att inspirera andra.

Lotta berättar att de bjudit in både läkare och sjuksköterskor på studiebesök för att andra ska se hur mottagningen jobbar med snabbspår.

"Det känns väldigt positivt då vi vill att snabbspår och vårt sätt att jobba ska sprida sig vidare till andra mottagningar och förhoppningsvis bli standard för alla, säger Lotta."

Marie berättar att de även bjudit in representanter från Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

-Idag har varken Försäkringskassan, kommunerna eller stadsdelarna rätt kunskap kring kognitiva sjukdomar. Vi har därför diskuterat att hålla i utbildningar. Men hittills har ingenting hänt. Jag tycker till och med att det har blivit sämre, säger Marie.

"Om patienten inte sysselsätts eller får social samvaron så försämras patienten mycket snabbare. Personen kan också få beteendestörningar om man inte sätter in tillräckligt med stimulans, säger Marie."

"En 56-åring som drabbats av en kognitiv sjukdom och bor på ett boende behöver i de flesta fall en annan typ av vård än vad en 95-åring behöver. Det är oerhört viktigt med sysselsättning och att individanpassa vården, säger Lotta

Både Marie och Lotta ger exempel på när yngre patienter har sökt en ledig plats på en dagverksamhet i en annan kommun på grund av att närliggande verksamhet har platsbrist och därmed tackat nej."

Hur ska framtiden se ut?

"Drömmen är att oavsett ålder ska personen först få en basutredning på sin vårdcentral. Därefter görs en utvidgad utredning på en minnesmottagning. När diagnosen är fastställd ska det samlade resultatet skickas vidare till kommunen som ombesörjer att åtgärder vidtas. Nu ska allt bara flyta på. Stöd och hjälp ska bara finnas och patienten ska inte nekas rätt stöd. Kommunen sparar pengar om de plockar upp patienter tidigt. De måste byggas en bättre bro mellan alla aktörer och en ökad förståelse. Du som patient och anhörig har rätt att få stöttning och avlastning från din kommun. Jag rekommenderar att man tar kontakt med kommunens anhörigstöd, säger Marie."

EFTERLÄNGTAT FAMILJELÄGER

Alzheimerfonden erbjuder sommarläger för familjer drabbade av Alzheimer. Här kan hela familjer umgås, dela erfarenheter och få verktyg att ta med sig hem.

Nu har vi äntligen kunnat ge stöd i olika former för hela familjen. Ett mycket efterfrågat läger som bygger på ett samarbete mellan Alzheimerfonden och Demensförbundet. Här har vi tagit vara på våra organisationers respektive erfarenheter och satsat på att stödja hela familjer. Det här samarbetet har möjliggjort att familjer kan komma bort från vardagen och möta andra drabbade, dela erfarenheter, ge varandra stöd, få kunskap och information. Stor vikt har lagts vid att kunna erbjuda många olika aktiviteter för olika åldrar och behov.

Det här är det första familjeläget i sitt slag och det blev en succé. Våra organisationer har haft ett bra och fruktsamt samarbete, gemensamt har vi kunnat ge förutsättningar för hela familjer som verkligen behövt ta del av den här lägerverksamheten. Utan våra fantastiska ledare hade detta inte varit möjligt, de har alla visat på ett starkt engagemang och lyhördhet för alla deltagares skiftande behov.

Liselotte Jansson, generalsekreterare Alzheimerfonden och Liselotte Björk, förbundsordförande Demensförbundet.

Vi hoppas kunna arrangera fler mötesplatser för familjer i framtiden. Det har vi goda förutsättningar att göra, våra organisationer kompletterar varandra och det är av yttersta vikt att vi kraftsamlar för att ge röst och tröst åt de familjer som drabbats av Alzheimers sjukdom. Att de får möjlighet att komma bort från sin hemort och möta andra i en lugn och trivsam miljö med ett program skräddarsytt för deras behov.

"Vi riktar ett gemensamt stort tack till alla medverkande familjer och till alla dedikerade medarbetare och ledare som tillsammans genomfört familjeläget i den mycket vackra och fina miljön i Åsa, Kungsbacka".

"Jag vill ge det här läget tio poäng av tio möjliga", säger Gunilla Samuelson på bild tillsammans med sin man Sven-Åke i mitten och sonen Jacob.

Hela härliga gänget som deltog på familjeläget.

FÖRETAGSSAMARBETEN

Som företagspartner bidrar man till den livsviktiga alzheimersforskningen och får samtidigt synlighet i Alzheimerfondens kanaler. Här är några exempel.

E-sportevent i Malmö samlade in 2 miljoner kronor till Alzheimerfonden

European Speedrunner Assembly (ESA) är ett årligt återkommande e-sportsevent. Professionella esportare från hela världen träffades på Quality Hotel View på Hyllie och spelade en bred variation av TV- och datorspel, allt från gamla klassiker som Super Mario och Sonic till moderna spel som Elden Ring. I år hade Alzheimerfonden förmånen att vara förmånstagare vid både vinter och sommar eventen som ESA står värd för. Sommarens e-sportsevent hade rekordmånga deltagare, med över 600 internationella besökare på plats i Malmö och med en stor global publik online med över två miljoner tittare. Under veckan har deltagarna uppmuntrats att under sändningarna donera pengar till Alzheimerfonden. En av höjdpunkterna under eventet var streamen för spelet "Final Fantasy XIV" som pågick under 24 timmar. Här kunde tittarna donera 20 dollar och samtidigt påverka händelseförloppet genom att störa och distrahera spelarna med olika aktiviteter. Showen drog ensam in 7000 dollar till Alzheimerfonden.

"Vi är stolta över vårt bidrag till Alzheimerfonden under detta ESA-event. Det är fantastiskt att se och träffa alla deltagare på plats och det är en otroligt fin och generös community vi har, säger Ida Lidholt, organisatör till ESA."

Hamburgerekedjan Brödernas och Tjolöholms Gård stödjer forskningen

Foto: Albin Hag

Musik och komedigruppen "De vet du" fick ta fram en hamburgare för hamburgerkedjan Brödernas, där 10 kr av varje såld hamburgare gick till Alzheimerfonden. Insamlingen resulterade i en utdelning på 172 340 kr. Tack snälla säger vi på Alzheimerfonden.

På Tjolöholms Gård kunde självplockare bidra till att skapa bättre förutsättningar för alzheimersforskningen. Sommarens självplock resulterade i drygt 30 000 kronor. Vi på Alzheimerfonden är mycket tacksamma för detta initiativ och att alla självplockare tänker på forskningen.

ALZHEIMERLOPPET

Årets viktigaste lopp till förmån för alzheimerforskningen.

Bara i Sverige lever 160 000 människor med någon form av demenssjukdom. Det är vår tids största folksjukdomen som fortfarande saknar botemedel och bromsmedicin. Alzheimerloppet anordnas för att öka uppmärksamheten kring sjukdomen och samla in pengar till forskningen. Alzheimerloppet är ett sätt för alla att röra på sig och samtidigt göra en insats för forskningen kring Alzheimers sjukdom och andra demenssjukdomar. I år arrangerade vi det digitala Alzheimerloppet i maj med rekordmånga deltagare. Alla som deltog befann sig runt om i landet, de gick, sprang, cyklade, simmade eller genomförde en pulshöjande aktivitet. Cirka 3000 personer deltog i loppet i maj vilket gav 605 000 kronor till forskningen.

VÅRA AMBASSADÖRER

Vi är tacksamma över att några av våra mest folkkära personer i Sverige har valt att bli ambassadörer för Alzheimerfonden. Vi har dessutom lyckats knyta till oss ambassadörer som antingen själva är drabbade eller som är anhängig till någon med sjukdomen. Här kommer några av deras historier.

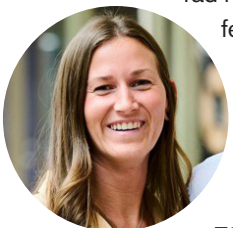
ANNIKA JANKELL, JOURNALIST

Annika engagerar sig mycket i anhörigfrågor och har bland annat en egen podd som heter "Inte utan min mamma". Genom egna erfarenheter kan hon sprida information om Alzheimers sjukdom och andra demenssjukdomar.

Det har varit en lång resa från tiden när Annika märkte att det var något som inte stämde med hennes mamma, första mötet på Minnesmottagningen och diagnosen Alzheimers sjukdom till det fina boendet. Att arbeta med frågorna kring demenssjukdomar har blivit ett sätt för henne att ta kontroll över vad som händer men också ett medmänskligt behov.

JANNI AHLGREN, HAR EN FÖRÄLDER MED ALZHEIMERS SJUKDOM.

Janni har deltagit på Alzheimerfondens läger för unga anhöriga. Jannis pappa Stefan Eriksson var bara 50 år gammal när han fick sin alzheimerdiagnos. Stefan var involverad i sin sons hockeylag och det blev mycket fel där, pappa lärde sig aldrig namnen på lagkompisarna och hade med sig fel tröjor till matcherna. Det var hennes lillebror som var först med att påpeka att pappa Stefan betedde sig märkligt, vi trodde att han var utbränd, säger Janni.

Efter tre avbokade läkarbesök tar sig Stefan till läkaren.

- Jag har bara hört min pappa gråta två gånger. En gång på en begravning och sedan när han ringer och berättar att han fått Alzheimer.

Janni säger att hennes relation med sin pappa har förändrats sedan han blev sjuk.

- Idag har vi en mer nära relation. Kanske för att jag känner att jag måste passa på. Jag vill lära känna min pappa och hinna fråga honom allt jag vill.

TOBIAS KARLSSON, DANSARE, FÖRELÄSARE OCH COACH

Tobias har upplevt Alzheimers sjukdom på nära håll. Både hans farmor och farfar drabbades. Även hans bästa väns pappa diagnostiserades väldigt tidigt.

Genom sitt ambassadörskap hoppas Tobias kunna skapa ännu mer uppmärksamhet och fokus på denna folksjukdom samt hjälpa till och samla in mer pengar till forskningen för att hitta bromsmediciner och botemedel.

NINA GUNKE, SKÅDESPELARE, LEVER MED ALZHEIMERS SJUKDOM

Efter en längre tid valde skådespelaren Nina Gunke att gå ut i offentligheten och berätta om att hon har Alzheimers sjukdom. Det var inte helt självklart för Nina.

Under det första året efter diagnosen var det svårt och ångestfyllt att berätta. Sjukdomen förknippas ofta med ett stigma som Nina nu vill vara med och bryta.

- Jag vill bidra genom att prata med folk och hoppas att det drar in lite pengar också. För det behövs så mycket mer resurser till forskningen.

MIKAEL HESSLE

Det är med stor sorg vi meddelar att vår fina ambassadör Mikael Hessle har gått bort. Han somnade in den 10 december, 56 år gammal, i närvaro av sin hustru Karin på sitt boende i Åkersberga. Han har medverkat på TV4 vid ett flertal tillfällen och därmed bidragit till att bryta stigma kring sjukdomen och uppmärksammat oss på att vem som helst kan drabbas mitt i yrkeslivet.

Vila i Frid Mikael Hessle

FORSKARE OCH PROJEKT

Alzheimerforskningen ger resultat och gör nytta. Vi är nära att få världens första läkemedel som kan stoppa Alzheimers sjukdom. Men än är vi inte i mål och mer forskning behövs. Här beskriver vi lite närmare några av de forskare och projekt som har fått stöd från oss.

EMMA GERRITS

Emma Gerrits Postdoktor vid Institutionen för Neurovetenskap vid Karolinska Institutet, har beviljats 1,2 miljoner för att komma närmare förklaringen till hur frontotemporal demenssjukdom utvecklas.

–Mejlet från Alzheimerfonden gjorde mig först chockad sedan väldigt glad, säger den nederländska forskaren, som med sina 29 år är den yngsta någonsin att beviljas ett sådant stort anslag.

Frontotemporal demenssjukdom (FTD), är en av de vanligaste formerna av demenssjukdom hos personer under 65 år. Man beräknar att den till 30 procent är ärftlig och kopplar ett protein som benämns TDP-43 till utvecklingen av sjukdomen.

För två år sedan gjordes ett stort genombrott inom FTD-forskningen. Med hjälp av enkelcells-RNA-sekvensering, en teknik som ger möjlighet att studera biologiska funktioner i varje enskild cell i taget, studerade nederländska forskare hjärnceller från patienter som avlidit i sjukdomen.

–Det var första gången man på det här sättet undersökte hjärnvävnad från människor och inte från möss. Forskarna upptäckte något spännande – att de vaskulära cellerna och astrocyterna var starkt påverkade medan hjärnans immunceller, mikroglian, såg nästan normala ut, berättar Emma Gerrits.

I det projekt som beviljats pengar bygger hon nu vidare på kollegornas forskningsresultat. Med en ny teknik som heter spatial transcriptomik kommer hon att analysera frontala, temporala och occipitala cortexprover från personer som avlidit med FTD och jämföra dem mot köns- och åldersmatchade vävnadsprover.

–Vi har en stor fördel som kan få tag i hjärnvävnad från banken i Nederländerna. I till exempel USA har man mycket striktare reglering kring hantering av vävnad

från avlidna personer. Vi har också tillgång till den allra senaste tekniken genom ett samarbete med företaget BGI Research i Kina.

Med en kombination av enkelcells-RNA-sekvensering och spatial transcriptomik är det möjligt för forskarna att studera en cell i taget och få en ögonblicksbild av genaktiviteten i var och en av dem. De kan samtidigt se var cellerna befinner sig i vävnaden och vilken relation de har till varandra.

–Vilka celler finns i vävnadsprovet och hur kommunicerar de? Vilka gener uttrycker vilka proteiner och vad kan de berätta om sjukdomsutvecklingen, förklarar Emma Gerrits sin forskning och berättar att undersökningen av vävnadsproven är den lilla delen av arbetet. När den är genomförd vidtar det stora arbetet med att gå igenom alla data, vilket kommer att ta flera år av programmering och analys.

Vad hoppas du åstadkomma med din forskning?

–När vi förstår vad som händer i cellerna kan det hjälpa oss att hitta biomarkörer för sjukdomen, som i sin tur kan hjälpa till vid diagnosticering och att ta fram läkemedel. Det kommer inte att hända nu eller om fem år men förhoppningsvis i framtiden.

FORSKARE OCH PROJEKT

KAJ BLENNOW

Kaj Blennows arbete med blodbaserade biomarkörer har revolutionerat diagnostiken av Alzheimers sjukdom. Nu har den prisade professorn och överläkaren vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset tilldelats 1,5 miljoner för att utveckla ännu mer träffsäkra biomarkörer.

Professor Kaj Blennow har haft en enorm betydelse för Alzheimerforskningen. Hans första viktiga genombrott var den banbrytande analysen av biomarkörerna beta-amyloid och P-tau i cerebrospinalvätska. Därefter utvecklade han nya analysmetoder med den ultrakänsliga Simoa (Single molecule array)-tekniken som gör det möjligt att bestämma koncentrationen av olika varianter av P-tau i vanliga blodprover, vilket kan predicera vilka patienter som kommer att utveckla Alzheimers sjukdom.

–Nu är siktet inställt på att utveckla två nya varianter av tau-analyser.

Varför och vad är syftet?

–De blodtester som finns idag fungerar bra för att identifiera Alzheimers sjukdom, vi kan mäta 3–4 varianter av P-tau som är tätt sammankopplade med utvecklingen av sjukdomen. Men en associationskoppling är inte samma sak som orsakssammanhang, förklarar Kaj Blennow.

Han och hans team har studerat något de kallar MTBR-tau-fragment och ser ett tydligare samband med utvecklingen av sjukdomen. MTBR-tau-fragment är den biten av tau som aggregerar – alltså via en biokemisk process klumpar ihop sig till så kallade tangles, som hindrar transporten av viktiga ämnen i nervcellerna.

–Genom att mäta MTBR-tau-fragment i plasma får vi en mer direktkopplad och mer lättolkad markör, ett mer direkt mått kopplat till sjukdomsutvecklingen, säger Kaj Blennow.

Målet för Kaj Blennow och hans team är nu att utveckla ultrakänsliga Simoa-analyser som gör det möjligt att mäta tau368 och andra MTBR-tau-fragment. De kommer också använda avancerade metoder inom exempelvis masspektrometri för att verifiera MTBR-tau-peptider i plasmaprover.

Vad hoppas du åstadkomma med din forskning?

– Om vi lyckas kommer vi att ha nya biomarkörer som är mer kopplade till sjukdomen. Jag hoppas att vår forskning leder till att vi kan förstå sjukdomen bättre, förstå hur tidigt tau-patologin i Alzheimer uppkommer och hur den är kopplad till olika symptom. Min förhoppning är också att kunna studera de nya biomarkörerna i kliniska forskningsstudier och på sikt bidra till utvecklingen av nya läkemedel.

Vad kommer forskningsanslaget användas till?

–Det kommer att gå mycket till lab-kostnader, till instrument, reagens och liknande men även till personalkostnader.

FORSKARE OCH PROJEKT

DANIEL FERREIRA

Daniel Ferreira, docent i neuropsykologi och föreståndare för Centrum för Alzheimerforskning vid Karolinska institutet, har tilldelats ett anslag på 1,9 miljoner för att utveckla de diagnostiska verktygen.

Grattis till anslaget från Alzheimerfonden! Hur känns det?

–Jag är så glad att fonden väljer att satsa på Lewykroppssjukdom. Vår forskning är mycket kostsam och det krävs stora anslag för att utveckla den, säger Daniel Ferreira.

Lewykroppssjukdom är den näst vanligaste formen av neurodegenerativa hjärnsjukdomar efter Alzheimers sjukdom. Den uppkommer när proteinet alfa-synuklein felleckas i hjärnan, klumpar ihop sig och bildar så kallade Lewykroppar, vilket skadar nervcellerna. Att demenssjukdomarna ofta inte är "rena" sjukdomar utan interagerar med varandra är en kunskap som har slagit igenom i forskarvärlden. En patient som fått diagnosen Lewykroppssjukdom kan ofta även ha Alzheimers sjukdom, vaskulär sjukdom, och andra hjärnsjukdomar. Hos patienter med Alzheimers sjukdom kan så många som 30–40 procent ha en blanddiagnos och även lida av Lewykroppssjukdom.

–Vi måste öppna våra ögon för att det förhåller sig så. Om vi förstår komplexiteten kan vi fortare få fram en bra behandling och utveckla avancerade läkemedel som riktar sig mot samtliga sjukdomar och kan lindra eller bota dem, säger Daniel Ferreira. Störd sömn och nedsatt luktsinne är tidiga indikatorer på Lewykroppssjukdom. De senaste åren har stora framsteg gjorts inom diagnostiken. Idag kan ett ryggskeprov avslöja om en patient har det felleckade proteinet. Vävnadsprov i näsan och på huden är nya metoder som testas och det finns stora förhoppningar att inom en snar framtid kunna utveckla ett blodprov.

–Jag och min forskargrupp arbetar med att utveckla de diagnostiska verktygen. Vi kombinerar undersökning med PET-kamera, MRI (magnetisk resonans-tomografi), ryggskeprov, biomarkörer och tar AI till hjälp för att analysera våra data. Målet är att hitta nya och enklare metoder att identifiera sjukdomen som ska kunna användas kliniskt inom sjukvården.

I projektet kommer forskargruppen bland annat att med hjälp av MRI undersöka hjärnvävnad från avlidna patienter som levt med sjukdomen. Detta sker i ett unikt samarbete med biobanker i Madrid och Amsterdam.

–Med hjälp av bilderna vi får kan vi jämföra hur det ser ut hos friska patienter men också med patienter som har Alzheimers sjukdom. Många patienter har båda sjukdomarna på olika nivåer, de överlappar varandra och är svåra att identifiera. Vi måste försöka förstå komplexiteten i sjukdomarna för att kunna ta fram behandlingar som verkligen kan hjälpa.

Vad betyder anslaget på 1,9 miljoner kronor för dig?

–Det möjliggör att vi kan anställa tre personer på heltid och accelerera vår forskning. Anslaget bidrar också till att vi kan locka de bästa experterna inom området till Sverige. Mayo Clinic i USA är ett av universiteten som gärna vill inleda ett samarbete.

FORSKARE OCH PROJEKT

SEBASTIAN PALMQVIST

Sebastian Palmqvist, överläkare vid Minneskliniken, Skånes universitetssjukhus och docent vid Lunds universitet, har tilldelats 1 miljon kronor för att fortsätta sin studie kring alzheimerdiagnostisk inom primärvården.

–Det är en världsunik studie. Pengarna från fonden skapar helt nya möjligheter för forskargruppen, säger Sebastian Palmqvist.

En person som drabbas av kognitiv svikt vänder sig i första hand till sin vårdcentral. Men i primärvården har läkarna fortfarande idag 2024 trubbiga verktyg för att ställa rätt diagnos – bland annat ett minnestest som utformades i mitten av 1970-talet. Forskning har visat att det är väldigt svårt att identifiera Alzheimer med nuvarande primärvårdsverktyg, speciellt i ett tidigt skede.

–Det är absolut ingen kritik mot primärvårdsläkarna, jag är specialistläkare men hade inte gjort det bättre själv. Att skilja alzheimersymptom från vanlig åldersrelaterad kognitiv svikt är svårt. Att nuvarande riktlinjer säger att primärvårdsläkarna ska diagnosticera den allvarliga sjukdomen med så dåliga verktyg är inte riktigt schysst, säger Sebastian Palmqvist. För fyra år sedan inledde han studien där ett 20-tal vårdcentraler i Skåne deltar och 1 200 patienter kommer att ingå fram till år 2026.

–Vår studie är världsunik på det sättet att patienterna efter att ha träffat en läkare inom primärvården där de gör kognitiva tester och tar blodprov går vidare till en minnesklinik där det gör en fullständig undersökning med ryggvätskeprov eller PET-kamera och utredning av en specialist. Det gör att vi får en referensstandard, en standard vi kan använda för att bedöma patienternas tester och blodprov och identifiera Alzheimer korrekt.

När data från 500 patienter nu analyserats ser man att det blodprov som nu testats inom primärvården ger en mycket bättre träffsäkerhet. I det enkla provet kan man avläsa proteinet tau i blodet – hos en person med Alzheimers sjukdom är värdet ungefär sju gånger högre än hos en kontrollgrupp.

– Det ser väldigt lovande ut. Med hjälp av blodprovet identifierar vi fler än 90 procent av patienterna som har en begynnande sjukdom. I slutet av året hoppas vi att blodprovet ska vara tillgängligt i hela landet. Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg blir sannolikt först med att införa det nationellt i klinisk praxis, säger Sebastian Palmqvist.

Det svenskutvecklade läkemedlet mot Alzheimers sjukdom, Lecanemab, har redan blivit godkänt i USA, Japan och Kina. Inom kort väntas även den europeiska läkemedelsmyndigheten ta beslut kring godkännande och därefter skulle läkemedlet kunna bli tillgängligt Sverige. Analys av tillgängliga data visar att Lecanemab bara har tydlig effekt om det sätts in tidigt i sjukdomsförloppet.

VAD HOPPAS DU UPPNÅ MED DIN FORSKNING?

–Blir läkemedlet tillgängligt kommer allt fler att vilja testa sig. Då blir det ännu viktigare att kombinera blodprover med enkla minnestester i ett tidigt skede för att snabbt och med större säkerhet kunna remittera till specialistvården.

Sebastian Palmqvist berättar att inom ramen för studien kommer även nya kognitiva tester utvecklas – alltifrån enkla tester med papper och penna till avancerade tester för telefoner och surfplattor. Ännu en målsättning är att utarbeta prognostiska verktyg.

–Med hjälp av algoritmer hoppas vi kunna bedöma hur hög risk en patient löper att drabbas av sjukdomen de närmaste åren och hur sjukdomen kommer att utvecklas. Vi kommer att följa våra patienter över fyra års tid, avslutar Sebastian Palmqvist.

ALZHEIMERFONDENS STYRELSE

LISELOTTE JANSSON

STYRELSEORDFÖRANDE OCH
GENERALSEKRETERARE

Mångårig erfarenhet i ledande befattningar inom bank, finans och IT. Styrelseordförande för Centrum för Molekylär Medicin (CMM) vid Karolinska Institutet (medicinsk forskning) och styrelseledamot för forskningsstiftelsen AlzeCure (drug discovery inom neurodegenerativa sjukdomar). Styrelseledamot i Fingers Brain Health Institute.

INGMARIE SEVERIEN

STYRELSELEDAMOT

Stiftelsejurist, med ledande befattningar, sedan över 25 år. Stor och bred erfarenhet inom såväl civil- som skatterätt samt redovisning för ideell sektor. Ledamot i intresseföreningen; Stiftelser i Samverkan.

MONICA ROSENQUIST

STYRELSELEDAMOT

Mångårig erfarenhet i ledande befattningar inom bank och finans. Styrelseuppdrag i bolag och stiftelser. Ekonomiansvarig på Kungliga Fysiografiska Sällskapet i Lund.

JOHAN CHRISTENSON

STYRELSELEDAMOT

Disputerad läkare och forskare vid Karolinska Institutet. Ledande befattning på AstraZeneca inom området Pain control. Johan är nu verksam som senior partner på HealthCap som genomför investeringar och utvecklar bolag inom Life Science.

FREDRIK PERSSON

STYRELSELEDAMOT

Mångårig erfarenhet i ledande befattningar inom läkemedelsindustrin. På senare år konsult inom Life Science. Fredrik är även styrelseledamot i Svenska Läkemedelsförsäkringen AB.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ORGANISATIONSFORM

Alzheimerfonden är en insamlingsstiftelse med organisationsnummer 845001-8844.

ÄNDAMÅL

I Stiftelsens ändamål är att kunna ta emot gåvor, testamenten, donationer (även aktier, obligationer, fastigheter, etc) till förmån för vetenskaplig forskning, vård och behandling inom demensområdet samt bedriva kunskapsspridning och aktiv opinionsbildning inom demensområdet.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

HIT GÅR INSAMLADE MEDEL

Alzheimerfondens vision är att genom ekonomiskt stöd till forskningen kunna förebygga och bekämpa demenssjukdomar. Därför samlar vi in och delar ut pengar till forskning. Vi ger också stöd till projekt som kan göra det lättare för drabbade och anhöriga att leva med sjukdomen medan forskningen för att bota sjukdomen pågår.

Alzheimerfondens främsta uppgift är att med finansiellt stöd till forskningen bidra i arbetet med att stoppa Alzheimers sjukdom och andra demenssjukdomar. Under 2023 delade vi ut ca 37 miljoner kronor i forskningsanslag och utvalda vårdutvecklingsprojekt. Alzheimerfonden stöttar all typ av forskning inom demensområdet och forskningsanslagen bedöms på basen av vetenskaplig kvalitet. Fokus på forskningen i Sverige ligger inom alzheimerfältet varför det området får störst anslag. De vetenskapliga ansökningarna granskas och bedöms av Alzheimerfondens vetenskapliga råd och beslutas av Alzheimerfondens styrelse.

För 2023 delades ansökningarna in i tre grupper: grundforskning, klinisk forskning och läkemedels- och interventionsforskning. Vi uppmuntrade också samarbeten mellan forskningsgrupper för att stärka projektens kvalitet, genomförbarhet och för att reducera projektiden.

Alzheimerfondens prioriterade projekt

- med potential att på kort eller lång sikt kunna stoppa sjukdomsutvecklingen vid Alzheimers sjukdom
- med inriktning på att diagnosticera sjukdomen i tidigt

skede som möjliggör behandlingen och rehabiliteringen av alzheimerpatienter

- projekt där klinisk nytta tydligt kan beskrivas
- projekt där samverkan mellan forskningsgrupper förstärker projektets kvalitet och genomförbarhet.

Alzheimerfonden prioriterade inte projekt

- som i huvudsak är repetition av tidigare kända data
- som enbart är deskriptiva, långt från potentiell klinisk nytta, eller har lågt nyhetsvärde.

EFFEKT MÅL

Alzheimerfonden är en av Sveriges viktigaste finansiärer till svensk Alzheimerforskning. Vi ser det tydligt i form av antalet forskningsansökningar som ökar år från år. Det visar på att forskningsprojekten ökar och att forskarna gärna söker medel från Alzheimerfonden som har ett gott rykte bland forskarna. Många nya unga forskare har etablerat sig de senaste åren och visar redan på mycket goda forskningsresultat, se några exempel nedan.

Forskningsframsteg

Det är glädjande att se nya unga forskare som etablerar sig framgångsrikt inom forskarkåren, **Emma Gerrits** är en av dem. 2023 ansökte hon för första gången om medel hos Alzheimerfonden och tilldelades hela 1.2 miljoner kronor! Det gör henne till den yngsta forskaren som fått anslag från Alzheimerfonden. Det är också mycket glädjande att hon valt att fokusera sin forskning inom en annan diagnos, nämligen Frontotemporal demens. En diagnos som är vanlig bland yngre personer och som har en ärftlig komponent vilket gör det väsentligt att fler forskare fokuserar på denna diagnos för att hitta rätt behandling och bot. Emma kommer från Nederländerna men bedriver numera sin forskning på Karolinska Institutet i samarbete med kollegor från Nederländerna, ett fint bevis på samarbete över landsgränser.

Daniel Ferreria är en annan duktig forskare från Karolinska Institutet som också valt att forska inom en annan diagnos, nämligen Lewykroppsdemens. Det är en diagnos som är den nästa vanligaste neurodegenerativa hjärnsjukdomen efter Alzheimers sjukdom. Vi ser också att flera demensdiagnoser interagerar med varandra vilket är en viktig insikt att forskningen bör

breddas då patienter kan drabbas av flera diagnoser vilket ställer stora krav på behandling och botemedel. Även inom det här fältet ser vi samarbeten mellan svenska och amerikanska forskare, samarbeten som är oerhört viktiga för att nå framgång inom en rimlig tid. **Kaj Blennow**, professor vid Göteborgs universitet och en av Sveriges främsta forskare som har haft en stor betydelse för alzheimerforskningen. Han har revolutionerat diagnostiken av Alzheimers sjukdom med sitt arbete med blodbaserade biomarkörer. Tillsammans med **Sebastian Palmqvist**, forskare och överläkare i Lund och Malmö, utvecklas metoder för blodprovdiagnostik för Alzheimers sjukdom. Det kommer att väsentligt förenkla och förbättra säker diagnos redan vi besöket hos primärvården. Idag är det ca 50-70% som saknar diagnos eller har fel diagnos. Med hjälp av blodprovdiagnostik så beräknar man att kunna identifiera fler än 90 % av patienterna som har en begynnande sjukdom.

POSTKODLOTTERIET

Årets basstöd från Postkodlotteriet uppgick till 7 miljoner kronor och gick oavkortat till akademisk grundforskning.

WEBBSHOP

Alzheimerfonden bedriver också viss skattepliktig verksamhet i form av event samt försäljning via webbshop.

KAPITALFÖRVALTNING

Stiftelsens kapital ska förvaltas på ett omsorgsfullt och betryggande sätt såväl avseende etik som ekonomi där såväl god avkastning, värdetillväxt och riskspridning ska vara vägledande faktorer och inom ramen för fastlagd placeringspolicy. Fastigheter, värdepapper eller annat som skänks till stiftelsen eller som stiftelsen erhåller genom bestämmelse i testamente eller gåvobrev, ska så snart det lämpligen kan ske, omvandlas till likvida medel. Likvida medel ska insättas på räntebärande konto i bank eller i räntebärande värdepapper, allt i avvaktan på att medlen utbetalas enligt stiftelsens beslut och ändamål. Villkorade testamentsgåvor, där kapitalet inte får tas i anspråk, ska förvaltas av svensk bank under s k "Diskretionär förvaltning" och inom ramen för fastlagd placeringspolicy.

HÅLLBARHETSUPPLYSNINGAR

Alzheimerfonden är en liten men effektiv organisation

bestående av åtta medarbetare. Vi arbetar ständigt med att effektivisera både interna och externa processer och är i många avseenden en helt digitaliserad organisation. Vår ambition är att tid och pengar ska användas på rätt sätt och att vi fokuserar på vårt uppdrag, dvs samla in pengar, sprida kunskap och dela ut insamlade medel till forskning och vårdutvecklingsprojekt. Ekonomitjänster och IT-support är outsourcat till externa parter för att därigenom minska belastning på personalen med administrativa arbetsuppgifter. Vi ser också att det minskar riskerna för felhantering och fallissemang.

Vi strävar efter att ha en god företagskultur där samarbete och öppenhet är ledord och att alla ska trivas på sin arbetsplats.

FRAMTIDA UTVECKLING

Alzheimerfondens fokus de närmaste åren är att fortsätta arbetet med att öka fondens intäkter. Förutom sedvanliga insamlingskampanjer som främst riktar sig till privatpersoner, så kommer vi att aktivt bearbeta företag samt potentiella donatorer. Alzheimerfonden har också en viktig uppgift att sprida kunskap om demenssjukdomar och Alzheimers sjukdom i synnerhet. Vi ser tydliga resultat på alla våra informationsaktiviteter som vi genomför löpande i alla våra kanaler samt vid fysiska event. Alzheimers sjukdom får alltmer uppmärksamhet i media. Vi ser också tydliga effektmål via sociala medier där vi stadigt ökar antalet följare.

ATT SKÄNKA EN GÅVA

Det ska vara enkelt och säkert att skänka en gåva till Alzheimerfonden. God service, respekt och lyhördhet för givarnas önskemål präglar arbetet på Alzheimerfondens kansli. Givarservice per telefon är viktigt för att en personlig kontakt ska kunna upprätthållas med givarna. Alzheimerfonden ger också givarna möjlighet att skänka en gåva över internet.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Flashmob under lila alzheimermånaden

Uppemot sextio unga dansare från dansskolan BASE23 brast ut i sång och dans på olika platser i Stockholm. Den lila tröjan med trycket #alzheimeralert är en lila manifestation som gör att vi kan sätta ljuset extra starkt på den internationella alzheimersfärgen och skapa uppmärksamhet i september! Hashtags syfte är att signalera att mer behöver göras för att vi ska kunna bromsa och bota Alzheimers sjukdom. Forsk-

ningen har gått framåt men behovet är enormt för mer stöd då cirka 100 000 är drabbade i Sverige av Alzheimers sjukdom, många i unga år.

Uppdrag granskning "När jag inte längre minns dig"

Vi välkomnar Uppdrag granskning's fina dokumentär om hur det är att drabbas av Alzheimers sjukdom i unga år. En uppföljning av programserien "När jag inte längre minns dig" sändes i november där båda våra ambassadörer Nina Gunke och Janni Ahlgren medverkar i programmet. Vi är särskilt stolta över våra fina ambassadörers medverkan. Janni berättar att hon valde att medverka i serien eftersom hon och pappa Stefan har jobbat med att sprida kunskap om Alzheimers sjukdom. Efter programserien säger många "att de förstår sjukdomen och min situation mycket bättre, det tycker jag är målet" säger Janni.

European Speedrunner Assembly – ESA

ESA, European Speedrunner Assembly är en organisation som anordnar event där speedrunners spelar datorspel framför publik. En speedrunner är en person som spelar igenom ett spel från start till slut på snabbast möjliga tid.

I juli arrangerade ESA sitt årliga speedrunner evenemang på Quality Hotel View i Hyllie och även denna gång var Alzheimerfonden förmånstagare. Varje år samlas ett stort gäng speedrunners för en fullspäckad gamingvecka. Målet är att träffas, ha kul och samla in pengar till välgörenhet. E-sportcommunityt brukar vara duktiga på att samla in stora summor till välgörande ändamål och i år var inget undantag – ESA Summer 2023 samlade in över en miljon kronor till Alzheimerfonden!

Projektet Fight Dementia avslutades

Alzheimerfonden beviljades 2019, 5 mkr av Postkodlotteriet för projektet "Fight Dementia".

Projektet har vänt sig till unga anhöriga som har en förälder som drabbats av någon typ av demensdiagnos, till exempel Alzheimers sjukdom. En skör och bortglömd grupp i samhället som sällan kan göra sin röst hörd – för att göra det krävs mod, kunskap, styrka och resurser. Många gånger får den här gruppen kämpa för att deras anhöriga ska få en mänsklig behandling under sjukdomstiden och även för att få det stöd från samhället som de enligt lagstiftningen har rätt till. De unga anhöriga har haft svårt att hitta mötesplatser där de kan träffa personer i samma

utsatta situation. Tack vare projektet "Fight Dementia" har Alzheimerfonden kunnat hjälpa och stötta många unga anhöriga bland annat genom att erbjuda direkt stöd, utveckling och möten på uppskattade anhörlägen. Vidare har projektet tillhandahållit värdefull information för den utsatta gruppen via den egna webbsidan www.fightdementia.se. Här har vi även publicerat den populära podcastserien "Alzheimerpodden" som tar upp frågor som unga anhöriga ställs inför när de tvingas ta hand om sin sjuka förälder. Vid sidan av podcastserien finns på webbplatsen även många nyproducerade intervjuer, både i skriftlig form och som rörligt videomaterial. Vi har även producerat en broschyr som på ett lättillgängligt sätt synliggör hur det är att vara ung anhörig och på vilket sätt man kan få hjälp. Att vara anhörig till en person som drabbats av Alzheimers sjukdom är svårt och särskilt utmanande för ungdomar och unga vuxna att orka ta hand om sin förälder och vara med dem under hela sjukdomsfasen. Det stöd som Alzheimerfonden under många år har gett den här målgruppen har varit ovärderligt och stödet från Postkodlotteriet har varit helt avgörande i detta viktiga arbete.

Övriga evenemang

Vi har under året genomfört en rad olika evenemang såsom testamentskvällar, informationsseminarier mm vilka samtliga varit mycket uppskattade.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Alzheimerfonden erhöll 7 miljoner kr från Postkodlotteriet i basstöd. I början av år 2024 drabbades Alzheimerfonden av en cyberattack då hemsida, gåvoregister etc. stals. Alla ingångar till systemen som hackats släcktes omedelbart ned när IT-attacken upptäcktes och händelsen anmäldes till berörda myndigheter. Då databasen innehöll personuppgifter anmäldes incidenten även till integritetsskyddsmyndigheten. Arbetet med att återställa full funktionalitet i säker IT-miljö inleddes omedelbart. De kortsiktiga effekterna på verksamheten har blivit att arbete och insamling har förhindrats/försenats genom att åtkomst till hemsida och stödsystem har påverkats. De ekonomiska effekterna är i huvudsak kopplat till återställningsarbetet av IT-miljön samt att det har försvårat för givare att ge gåvor. När det gäller de långsiktiga effekterna på verksamheten bedömer vi i nuläget dem som hanterbara, men de kommer att medföra ökade kostnader för cyber- och informationssäkerhetsarbetet.

90-KONTO

Insamlingsstiftelsen har följande 90-konton:
Plusgiro: 90 11 19-8 Bankgiro: 901-1198

ADRESS

Insamlingsstiftelsen Alzheimerfonden har sitt säte i Stockholm.
Vegagatan 9, 113 29 Stockholm
Telefon, givarservice: 020-30 11 30
www.alzheimerfonden.se

ALZHEIMERFONDENS KANSLI BEMANNAS AV:

Liselotte Jansson, generalsekreterare och ordförande
Sophia Du Rietz, marknadsansvarig och kanslichef
Hedvig Spångmark, kommunikationsansvarig
Tove Wiik, projektledare
Stina Arosenius, projektledare
Sophie Ternheim, projektledare
John Bjuvman, givarservice
Lars Mårtensson, givarservice

ALZHEIMERFONDENS STYRELSE:

Liselotte Jansson, generalsekreterare och ordförande
Ingmarie Severien, ledamot
Fredrik Persson, ledamot
Johan Christenson, ledamot
Monica Rosenquist, ledamot

ALZHEIMERFONDENS VETENSKAPLIGA RÅD:

Professor Henrik Zetterberg, Göteborgs universitet (ordförande)
Professor Bengt Winblad, Karolinska Institutet
Professor Miia Kivipelto, Karolinska Institutet
Professor Oskar Hansson, Lunds universitet
Professor Lars Nyberg, Umeå universitet
Professor Maria Ankarcrona, Karolinska Institutet
Professor Stina Syvänen, Uppsala universitet
Docent Laura Wisse, Lunds universitet

Alzheimerfondens vetenskapliga råd granskar alla forskningsansökningar, utvärderar och ger Alzheimerfondens styrelse ett oberoende beslutsunderlag för de formella besluten om vilka forskningsprojekt som ska få anslag. Styrelsen beviljade samtliga av vetenskapliga rådets förordade ansökningar.

REVISOR

Stiftelsens revisor är Pernilla Zetterström Varverud, Grant Thornton, Stockholm.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Totalt insamlade medel 2023: 51 297 000 kr
Varav gåvor från allmänheten: 41 931 305 kr
Gåvor från företag: 844 406 kr
Gåvor/bidrag från privata/ideella organisationer/fonder: 8 521 295 kr

UTBETALT TILL ÄNDAMÅLET

Totalt uppgick ändamålskostnaderna till 40 297 439 kr vilket motsvarar 76 % av totala intäkter varav 37 miljoner kronor delades ut till forskningen.

KOSTNADER

Administrations- och insamlingskostnader i relation till totala intäkter uppgick till 20 % för 2023.
Nyckeltalen är beräknade enligt den princip Svensk Insamlingskontroll tillämpar.

Fem år i sammandrag	2023	2022	2021	2020	2019
INSAMLADE MEDEL (TKR)	51 297	42 465	34 624	56 028	36 050
ANSLAG (ST)	54	57	77	55	61
ÄNDAMÅLSKOSTNADER (TKR)	40 297	32 269	30 114	45 303	30 181

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Stiftelsens redovisade resultat för räkenskapsåret och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår av efterföljande resultat- och balansräkning.

Resultaträkning	not	2023	2022
Verksamhetsintäkter			
Gåvor	3	50 858 731	40 822 877
Bidrag	3	438 275	1 642 177
Nettoomsättning		881 317	226 531
Övriga intäkter		82 067	139 594
SUMMA VERKSAMHETSINTÄKTER		52 260 389	42 831 180

Verksamhetskostnader	4,5		
Ändamålskostnader		-40 297 439	-32 268 584
Insamlingskostnader		-6 331 122	-6 382 996
Administrationskostnader		-4 072 856	-3 558 507
SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER		-50 701 417	-42 210 087
Verksamhetsresultat		1 558 972	621 093

Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper & fordringar som är anläggningstillgångar	6	757 708	824 339
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	408 965	75 221
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 060	0
SUMMA RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR		1 165 613	899 560
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		2 724 585	1 520 653
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT	8	0	0
ÅRETS RESULTAT		2 724 585	1 520 653

Balansräkning	not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	9		
Balanserade utgifter för programvara		0	231 250
Hemsida och gåvohanteringssystem		2 656 100	2 199 977
SUMMA immateriella anläggningstillgångar		2 656 100	2 431 227

Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10,11	29 229 781	27 631 513
Andra långfristiga fordringar	12	10 000	10 000
SUMMA finansiella anläggningstillgångar		29 239 781	27 641 513

SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		31 895 881	30 072 740
------------------------------------	--	-------------------	-------------------

Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		16 820	603 978
Övriga fordringar		222 325	399 406
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	841 764	367 407

Kassa och bank		26 912 277	17 033 130
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		27 993 186	18 403 922

SUMMA TILLGÅNGAR		59 889 068	48 476 662
-------------------------	--	-------------------	-------------------

Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Stiftelse/donationskapital	2 890 094	2 853 290
Balanserat resultat	16 274 999	14 791 151
Årets resultat	2 724 585	1 520 653
SUMMA EGET KAPITAL	21 889 679	19 165 094

Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		920 781	680 082
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	14	0	445 803
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag		36 078 500	27 153 500
Övriga skulder		354 258	315 687
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	645 849	716 496
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		37 999 389	29 311 568

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		59 889 068	48 476 662
---------------------------------------	--	-------------------	-------------------

Förändring av eget kapital			
	Stiftelsekapital/ donationskapital	Balanserat resultat inkl. årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2023-01-01	2 853 290	16 311 804	19 165 094
Årets resultat		2 724 585	
Avsättning till stiftelse- kapital/donationskapital *	36 804	-36 804	
Utgående balans 2023-12-31	2 890 094	18 999 585	21 889 679

* Avser avsättning till Anna och Hugo Perssons donation.

NOTER

not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Alzheimerfondens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning. Principerna är oförändrade jämfört med föregående räkenskapsår.

Resultaträkningen Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Alzheimerfonden erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

GÅVOR OCH BIDRAG

En transaktion i vilken Alzheimerfonden tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Alzheimerfonden uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om Alzheimerfonden har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls är det ett erhållit bidrag. Är det inte ett bidrag är det en gåva.

GÅVOR

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Erhållna tillgångar genom testamente behandlas som gåva.

Gåvor av exempelvis aktier, fastigheter och konst intäktsredovisas vid gåvotillfället, det vill säga när mottagaren erhållit bestämmanderätt över gåvan.

En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som Alzheimerfonden avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar.

Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde. I de

fall Alzheimerfonden lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

BIDRAG

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Bidrag som erhållits för att täcka kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som Alzheimerfonden fått eller kommer att få.

NETTOOMSÄTTNING

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället.

ÖVRIGA INTÄKTER

Övriga intäkter värderas till verkligt värde och redovisas i den period det avser.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner: ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

ÄNDAMÅLSKOSTNADER

Ändamålskostnader är kostnader som kan hänföras till Alzheimerfondens uppdrag enligt stadgarna.

Våra ändamålskostnader består av beslutade anslag, kostnader för opinionsbildande verksamhet i de fall opinionsbildning och upplysande verksamhet ligger i själva uppdraget som Alzheimerfonden har.

Exempel här är tematiska kampanjer som Alzheimerfonden har. Till ändamålskostnader räknas även de till ändamålskostnader fördelade gemensamma kostnaderna (samkostnaderna). Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/ett projekt inom ändamålet, räknas till ändamålskostnader. Exempel på sådana kostnader är den administrativa hantering som beviljande av forskningsanslag ger upphov till. Att observera är att

hantering av projekt inom ramen för ändamålet ofta inkluderar kostnader för ansökan om bidrag, eftersom bidraget ofta är en förutsättning för att projektet ska genomföras. Därmed hänförs även denna särkostnad för bidragsansökan, som oftast är mycket liten, till ändamålskostnader. Uppföljning och rapportering av såväl själva projektet som exempelvis en bidragsgivare ingår också här.

INSAMLINGSKOSTNADER

Insamlingskostnader ska återspegla de kostnader som Alzheimerfonden haft för att samla in medel och som riktar sig till Alzheimerfondens samtliga givare. Alzheimerfondens kostnader består av kostnader för att få in d.v.s. intäkter i form av gåvor, testamenten och donationer från såväl privatpersoner som företag och organisationer. Arbetet omfattar både befintliga givare och arbetet med att söka nya givare. Arbetet resulterar i kampanjer, utskick och underhåll av givarregister. Insamlingskostnaderna består av tv- och radioreklam, annonser, informationsmaterial, insamlingsmaterial och personal som arbetar med insamlingsaktiviteter inriktade mot gåvor. Insamlingskostnader inkluderar såväl direkta kostnader – såsom lönekostnader för insamlingspersonal – som de till insamlingskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna/samkostnaderna.

Till insamlingskostnader hör även kostnader för varumärkesbyggande, profilering och positionering.

ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Administrativa kostnader är kostnader som behövs för

att driva och administrera Alzheimerfonden. Detta utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Våra administrationskostnader består av t.ex. styrelsemöten, revision, delar av hyra och administrativa system. Hit hör även till administrationskostnader fördelade gemensamma kostnader/samkostnader, t.ex. hela eller delar av lönekostnader för ekonomifunktion och vaktmästeri.

LEASING

Samtliga av Alzheimerfondens operationella och finansiella leasingavtal kostnadsförs löpande (linjärt) över leasingperioden (inkl. första förhöjd hyra).

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en pensionskostnad det år pensionen tjänas in.

INKOMSTSKATT

I årets skattekostnad ingår skatt som avser årets skattepliktiga resultat och del av tidigare års inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Balansräkningen

Tillgångar och skulde

MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan.

Aktivering av en anläggningstillgång sker vid anskaffning till högre belopp än 0,5 prisbasbelopp.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Balanserade utgifter för programvara 5 år

Inventarier 5 år.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen [med avdrag för nedskrivning].

Långfristiga räntebärande tillgångar, exempelvis obligationer, värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden [med avdrag för nedskrivning].

Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Kundfordringar, beviljade ej erhållna bidrag och övriga fordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

ÄNDAMÅLSBESTÄMDA MEDEL

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor till ett specifikt ändamål och andra ändamålsbestämda medel.

Se även eget kapital rapporten.

SKULD FÖR ERHÅLLNA EJ NYTTJADE BIDRAG

När Alzheimerfonden erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

SKULD FÖR BESLUTADE EJ UTBETALDA BIDRAG

När Alzheimerfonden fattat beslut om utbetalning av forskningsbidrag/anslag/stöd och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig och/eller långfristig skuld.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Alzheimerfonden lämnar upplysning om en eventalförpliktelse när Alzheimerfonden har en möjlig förpliktelse som till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom Alzheimerfondens kontroll, inträffar eller uteblir, eller om Alzheimerfonden har en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Not 2 Uppskattningar och bedömning

När finansiella rapporter upprättas måste styrelsen och generalsekreteraren i enlighet med tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper, göra vissa uppskattningar, bedömningar och antaganden som påverkar redovisning och värdering av tillgångar, avsättningar, skulder, intäkter och kostnader. I årets finansiella rapporter har inga väsentliga uppskattningar och bedömningar gjorts.

Noter till Resultaträkningen		
not 3 Gåvor och bidrag	2023	2022
Gåvor som redovisas i resultaträkningen		
Insamlade medel		
Allmänheten	25 207 470	19 314 843
Arv och testamenten	16 723 835	12 232 288
Företag	844 406	508 000
Andra organisationer	8 083 020	8 767 746
SUMMA INSAMLADE MEDEL (GÅVOR)	50 858 731	40 822 877

Alzheimerfonden har inte mottagit några gåvor som inte redovisas i resultaträkningen.

Bidrag som redovisas som intäkt		
Insamlade medel (privaträttsliga bidrag)		
Andra organisationer	438 275	1 642 177
SUMMA INSAMLADE MEDEL (PRIVATRÄTSLIGA BIDRAG)	438 275	1 642 177
Totala insamlade medel består av följande		
Gåvor som har redovisats i resultaträkningen	50 858 731	40 822 877
Gåvor som inte har redovisats i resultaträkningen	0	0
Privaträttsliga bidrag som redovisats som intäkt	438 275	1 642 177
SUMMA INSAMLADE MEDEL	51 297 006	42 465 054

not 4 Medelantal anställda, personalkostnader och arvode till styrelsen	2023	2022
Medelantalet anställda		
Antalet anställda	7	7
Varav män	1	1
Varav kvinnor	6	6
TOTALT	7	7
Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare		
Arvode till styrelsen utgår med 10 000kr/möte för styrelselörförande och 5 000 kr/möte för styrelseledamöter. Alzheimerfonden håller ca 4-7 styrelsemöten per år.		
Antal på balansdagen	5	6
Varav män	2	0
Varav kvinnor	3	6
Varav generalsekreterare	1	1

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
Lön och andra ersättningar:		
Styrelse	95 000	115 000
Generalsekreterare/kanslichef/VD	814 134	810 480
Övriga anställda	3 013 077	2 891 451
TOTALA LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR	3 922 211	3 816 931
Sociala kostnader	1 488 770	1 312 820
(varav pensionskostnader exkl. löneskatt)	(253 725)	(183 836)
SUMMA avser löner, andra ersättningar och sociala kostnader från ändamåls-	5 410 981	5 129 751
Av pensionskostnader avser 117 tkr (81 tkr) organisationens generalsekreterare.		

not 5 Leasing	2023	2022
Alzheimerfonden leasar framför allt kontorslokaler samt datorer och annan kontorsutrustning.		
Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till	725 481	661 895
Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande		
Inom 1 år	467 620	489 313
1–5 år	188 125	639 625
Senare än 5 år	0	0
SUMMA	655 745	1 128 938

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2025-05-30.

not 6 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	2023	2022
Utdelningar	586 007	498 212
Realisationsresultat vid försäljningar	171 701	326 127
Nedskrivningar	0	0
Återföringar av nedskrivningar	0	0
SUMMA	757 708	824 339

not 7 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2023	2022
Räntor	408 965	75 221
SUMMA	408 965	75 221

not 8 Skatt på årets resultat	2023	2022
Aktuell skatt	0	0
SUMMA	0	0

Avstämning av effektiv skatt		
Resultat före skatt	582 004	-398 230
Skattekostnad 20,60%	0	0

Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-321	-160
Ej skattepliktiga intäkter	0	0
SUMMA	-321	-160

Noter till Balansräkningen		
not 9 Immateriella anläggningstillgångar	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	2 686 128	2 710 406
Årets aktiverade utgifter	840 938	2 056 578
Årets utrangeringar	0	-2 080 856
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	3 527 065	2 686 128
Ingående avskrivningar	-254 901	-2 080 856
Årets avskrivningar	-616 064	-254 901
Årets utrangeringar	0	2 080 856
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-870 965	-254 901
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	2 656 100	2 431 227

not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023	2022
Aktier		
Ingående anskaffningsvärde	13 631 513	11 011 041
Förvärv	9 836 603	7 955 559
Försäljningar	-8 238 335	-5 335 086
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDE	15 229 781	13 631 513
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Årets nedskrivning	0	0
Återföringar av nedskrivningar	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR	0	0
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	15 229 781	13 631 513

--	--	--	--

Specifikationer av värdepapper, antal aktier	Antal	Bokfört värde	Marknadsvärde
Depå 1			
Alzecure Pharma AB	339 033	1 343 625	1 054 393
Axfood	826	218 642	225 498
Boliden	700	222 250	220 150
Cassandra Oil	128	2 356	15
Clinical Laserthermia Syst. B	25 000	3 750	3 438
Smart Energy Sw G	7 500	4 370	300
SSAB	6 000	465 120	460 080
SUMMA	379 187	2 260 113	1 963 873
Depå 2			
ABB LTD	1 304	237 396	580 671
AFRY	967	141 458	135 090
Assa Abloy B	2 468	497 389	716 460
Astra Zeneca PLC	743	815 606	1 005 651
Atlas Copco A	7 908	765 812	1 372 433
Autolivnic SDB	290	201 857	320 160

Specifikationer av värdepapper, antal aktier	Antal	Bokfört värde	Marknadsvärde
Depå 2 forts.			
Axfood B	1 700	460 455	464 100
Beijer Ref 8	2 638	303 669	355 866
Bravida Holding	1 362	159 628	110 390
Epiroc A	4 205	365 637	850 251
Essity B	3 653	1 044 220	913 250
Gefinge B	1 147	201 811	257 272
Handelsbanken A	6 083	659 285	665 784
HBF SVE SMÅBO B10SEK	1 606	2 262 592	2 385 958
Hexagon B	8 689	699 085	1 050 935
Indutrade	1 574	288 832	412 073
Investor B	4 716	687 691	1 101 186
NIBE Industrier AB B	3 522	163 696	249 358
SCA B	1 203	127 850	181 773
SEB A	6 702	592 457	930 238
Skanska B	2 856	463 662	520 792
Sweco B	2 109	257 052	284 926
Thule Group	620	142 101	170 190
Volvo B	5 367	933 388	1 404 544
SUMMA	73 432	12 472 627	16 439 351

Depå 3 Nordea			
Alfa	3,8722	6 047,56	6 493
Asian Stars Equity Fund	42,3538	50 340	43 755
US Corp Bond Fund	456,77	43 882	44 211
Småbolagsfond Sverige	319,489	160 476	183 896
European Corporate Bond Fund	125,536	58 802	62 421
US HY Bond Fund	630,915	85 344	92 842
Futura	125,548	92 150	101 589
SUMMA	1 700,61	497 041	535 207

not 11 Innehav räntefonder	Antal	Bokfört värde	Marknadsvärde
Handelsbanken Fonder AB			
Kortränta (A9 SEK)	100 420	14 000 000	15 397 469
SUMMA		14 000 000	15 397 469
not 12 Andra långfristiga fordringar		2023	2022
Ingående anskaffningsvärde		10 000	10 000
Tillkommande fordringar		0	0
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE		10 000	10 000
not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2023	2022
Förutbetalda hyror		156 450	163 756
Övriga poster		685 314	203 651
SUMMA		841 764	367 407
not 14 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag		2023	2022
I posten ingår bidrag från Postkodlotteriet med:		0	445 803
Inga offentliga bidrag ingår.			
not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2023	2022
Semesterlöner		277 306	282 929
Upplupna sociala avgifter		73 210	74 542
Övriga poster		295 333	359 025
SUMMA		645 849	716 496
not 16 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser.			
Stiftelsen har inga ställda säkerheter. Enligt styrelsens bedömning har stiftelsen inga eventalförpliktelser.			

Stockholm 2024-05-27

Denna årsredovisning har signerats digitalt den 27 maj 2024 av nedan personer:

Liselotte Jansson, generalsekreterare och ordförande

Johan Christenson, ledamot

Fredrik Persson, ledamot

Ingmarie Severien, ledamot

Monica Rosenquist, ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats 2024-05-27

Pernilla Zetterström Varverud, Grant Thornton Sweden AB, Auktoriserad revisor

Tack för din gåva!

BG 901-1198 | PG 90 11 19-8

Swish 90 111 98

eller alzheimerfonden.se

**Alzheimer
fonden**

Telefon 020-30 11 30 | info@alzheimerfonden.se | www.alzheimerfonden.se

 Alzheimerfonden
rkVxcaZE0-SJgrl9Tb4C
Vegagatan 9, 113 29 Stockholm

Document history

COMPLETED BY ALL:
27.05.2024 13:38

SENT BY OWNER:
Ana Ivanovic • 27.05.2024 10:53

DOCUMENT ID:
SJgrl9Tb4C

ENVELOPE ID:
rkVxcaZE0-SJgrl9Tb4C

DOCUMENT NAME:
Årsredovisning Alzheimerfonden 2023.pdf
36 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
LISELOTTE JANSSON liselotte@alzheimerfonden.se	Signed Authenticated	27.05.2024 11:04 27.05.2024 11:03	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1957/11/07) IP: 46.39.114.194
Ingmarie Severien ingmarie.severien@seb.se	Signed Authenticated	27.05.2024 11:06 27.05.2024 11:05	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1968/09/27) IP: 2001:0DB8:3612:3d4f:58ad:d3da:2f1e:fbc5
Johan Rutger Christenson johan.christenson@healthcap.eu	Signed Authenticated	27.05.2024 11:07 27.05.2024 11:06	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1958/06/10) IP: 35.158.152.146
LARS FREDRIK PERSSON fredrik.persson.privat@gmail.com	Signed Authenticated	27.05.2024 11:15 27.05.2024 11:11	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1959/11/28) IP: 178.73.198.5
Yvonne Monica Rosenqvist monicarosenqvist@outlook.com	Signed Authenticated	27.05.2024 13:21 27.05.2024 13:20	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1960/03/06) IP: 94.234.111.237
Pernilla M Zetterström Varverud pernilla.varverud@se.gt.com	Signed Authenticated	27.05.2024 13:38 27.05.2024 13:38	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1970/07/30) IP: 95.193.129.48

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed